

ETISKE RETNINGSLINJER FOR LEVERANDØRER

Hafslund Oslo Celsios etiske retningslinjer for leverandører gjelder for samtlige leverandører og deres underleverandører, og er basert på gjeldene lover og regler, sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og angir minimumsstandarder.

Vi forventer at Oppdragsgivers leverandører, og deres underleverandører, følger alle lover og forskrifter i de land de driver forretningsvirksomhet. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

Overtredelse av disse retningslinjene kan ha konsekvenser, jf. pkt. 14.

1 TVANGSARBEID/SLAVEARBEID (ILO KONVENSJON NR 29 OG 105)

1.1 Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid

1.2 Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid

2 FAGORGANISERING OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER (ILO KONVENSJON NR 87, 98 OG 135 OG 154)

2.1 Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt.

2.2 Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid

2.3 Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling

3 BARNARBEID (FNS KONVENSJON OM BARNETS RETTIGHETER, ILO KONVENSJONER NR 138, 182 OG 79, ILO ANBEFALING NR 146)

3.1 Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid

3.2 Barn under 15 år (14 eller 16 år i visse land) skal ikke utføre arbeid som kan være til skade for deres utdanning

3.3 Nyrekruttering av barnarbeidere i strid med ovennevnte konvensjoner er uakseptabelt. Dersom det allerede foregår slikt barnarbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

4 DISKRIMINERING (ILO KONVENSJONER NR 100 OG 111 OG FNS KVINNE-DISKRIMINERINGSKONVENSJON)

4.1 Det skal ikke foregå noen menning i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

4.2 Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f. eks ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV smittet.

5 BRUTAL BEHANDLING

5.1 Fysisk mishandling eller avstraffing, eller trussel om fysisk mishandling skal være forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk, og forskjellige former for ydmykkelser

6 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (ILO KONVENSJON NR 155 OG ANBEFALING NR 164)

6.1 Det skal arbeides for å skaffe arbeiderne et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til forhold på arbeidsplassen

6.2 Arbeiderne skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte

6.3 Arbeiderne skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for helsesikker oppbevaring av mat

6.4 Hvis arbeidsgiver stiller losji, skal dette være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann

7 LØNN (ILO KONVENSJON NR 131)

7.1 Lønn til arbeiderne skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller industriens standard, og alltid tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov

7.2 Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeid påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren

7.3 Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates

8 ARBEIDSTID (ILO KONVENSJON NR 1 OG 14)

8.1 Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller industriens standard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Det anbefales at arbeidstid per uke ikke overstiger 48 timer (8 timer per dag)

8.2 Arbeiderne skal ha minst 1 fridag i uken

8.3 Overtid skal være begrenset. Det anbefales maksimum 12 timer per uke

8.4 Arbeiderne skal alltid ha overtidstillegg, minimum i tråd med gjeldende lover

9 REGULÆRE ANSETTELSER

9.1 Forpliktelser overfor arbeiderne, i tråd med internasjonale konvensjoner og/eller nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner

9.2 Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår

9.3 Lærlingsprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold

FORHOLD UTENFOR ARBEIDSPLASSEN

10 MARGINALISERTE BEFOLKNINGSGRUPPER

10.1 Produksjonen, og uttaket av råvarer til produksjonen, skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengige av.

11 MILJØ

Oppdragsgivers policy for Ytre miljø har som formål: «å ha prinsipper for å sikre at selskapet overholder offentlige forpliktelser, privatrettslig avtaler og selvpålagte pålegg».

11.1 Miljøtiltak vurderes i hele produksjons- og distribusjonskjeden, fra råvareproduksjon til utsalg. Både lokale, regionale og globale miljøaspekter skal ivaretas. Viktige miljøutfordringer som leverandørene forventes å motarbeide er tap av biologisk mangfold, langsiktige skader på økosystemer, forurensning av atmosfæren som har konsekvenser for klimaet, skader på maritime økosystemer og jordforringelser forårsaket av bruk, av kjemikalier. Det forventes at leverandøren arbeider med avfallshåndtering og utfasing av bruk av ikke fornybare ressurser. Det skal ikke drives rovdrift på lokalmiljøet på produksjonsstedet, og det skal tas hensyn slik at det ikke blir skadet av forurensning. Det forventes at leverandører velger moderne og effektiv teknologi som minsker utslippet av drivhusgasser og andre utslipp fra produkter og tjenester.

11.2 Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes.

11.3 Relevante utslippstillatelser er innhentet der det er nødvendig.

11.4 Skadelige kjemikalier og andre stoffer skal forvaltes på en forsvarlig måte.

12 BESTIKKELSER OG KORRUPSJON

12.1 Leverandører skal opprettholde en høy etisk standard og god forretningsskikk. Gjeldende lover og andre rettslige bestemmelser og overenskomster skal følges. Kun å "følge loven" i bokstavlig forstand er ikke tilstrekkelig for å holde en høy etisk standard. Leverandører kan ikke gi eller motta goder som kan anses som uakseptabel belønning for å oppnå, beholde eller styre forretnings virksomhet. Slike goder kan eksempelvis være kontanter, varer, reiser eller tjenester av andre slag.

13 INSPEKSJONER OG RAPPORTER

Oppdragsgiver har rett til, selv eller via tredjepart, å foreta revisjoner og inspeksjoner hos leverandøren og underleverandører for å kontrollere at leverandøren etterlever Oppdragsgivers etiske retningslinjer. Leverandøren plikter å være behjelpelig med å gjennomføre revisjoner og inspeksjoner, og herunder fremlegg nødvendig dokumentasjon.

14 KONSEKVENSER AV BRUDD PÅ OPPDRAGSGIVERS ETISKE RETNINGSLINJER

Brudd på Oppdragsgivers etiske retningslinjer anses som en alvorlig sak og vil kunne føre til heving av kontrakt, krav om forholdsmessig kompensasjon, diskvalifisering som leverandør og rapportering til relevante myndigheter.